

CAP-suunnitelman tavoitteet ja rahoituksen reunaehdot kaudella 2021-2027 (CAP-suunnitelma-asetusehdotus (COM(2018) 392)

Tavoitteet

Maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tuella pyritään jatkossakin parantamaan maatalouden, elintarvikealan ja maaseutualueiden kestävästä kehitystä ja edistämään seuraavien yleistavoitteiden saavuttamista:

- a) edistetään älykästä, kestävästä ja monipuolista maatalousalaa, jolla varmistetaan elintarviketurva;
- b) tuetaan ympäristönhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteita;
- c) lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta.

Näitä tavoitteita täydennetään monialaisella tavoitteella, jossa päämääränä on alan uudenaikaistaminen edistämällä ja jakamalla tietämystä, innovointia ja digitalisointia maataloudessa ja maaseutualueilla sekä edistämällä niiden käyttöä. (art 5)

Erityistavoitteet (art 6):

- a) annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatilojen selviytymiskyvyn varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua elintarviketurvaa;
- b) parannetaan markkinasuuntatuneisuutta ja kilpailukykyä, mukaan lukien kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin;
- c) parannetaan viljelijöiden asemaa arvoketjussa;
- d) edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävästä energiasta;
- e) edistetään kestävästä kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokasta hoitoa;
- f) edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia;
- g) houkutellaan alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla;
- h) edistetään työllisyyttä, kasvua, sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös biotalouden ja kestävästä metsänhoidon alalla;
- i) parannetaan tapaa, jolla EU:n maatalous vastaa ruokaa ja terveyttä koskeviin uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien turvallinen, ravitseva ja kestävä kehityksen mukainen ruoka, ruokahävikki sekä eläinten hyvinvointi.

Jäsenmaat laativat yhden CAP-suunnitelman koko aluettaan varten.

Rahoituksen reunaehdot

Indikatiivinen rahoitussuunnitelma laaditaan toimenpiteittäin. Jokainen toimenpide kohdennetaan yhteen tai useampaan erityistavoitteeseen. Toimenpiteille asetetaan CAP-suunnitelmassa vuosittaiset määrälliset tavoitteet ja keskimääräisen yksikkötuen perusteella lasketaan indikatiivinen rahoitustarve. Kuhunkin tukeen käytettävä rahamäärä määritellään tarveanalyysin perusteella CAP-suunnitelmassa. CAP:n kokonaismäärärahoista 40 % odotetaan käytettävän ilmastotavoitteiden rahoitukseen.

Rahoitusta voi siirtää I ja II pilarien välillä 15 % kumpaankin suuntaan. Suorista tuista maaseuturahoisiin siirrettäviä summia voidaan korottaa enintään 15 % jos raha käytetään tiettyihin ympäristötoimiin. Ja vastaavasti 2 % jos raha käytetään nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittamiseen. Yhteensä suorista tuista maaseuturahoisiin voisi siis siirtää enintään 15% + 15% + 2% = 32%. (Art. 90)

Nuorten tukeen (suora + aloitustuki) on käytettävä summa, joka vastaa vähintään 2 % suorien tukien enimmäismäärästä. Eli suunnilleen saman verran kuin suorien tukien puolella on käytetty nykyään (nyt maksimi 2 % suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä). Rahat voi ottaa kumman tahansa pilarin varoista ja ne voi käyttää kumman tahansa pilarin tukitoimissa. Vähimmäismäärät erityistavoitteeseen g (houkutellaan alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla) esitetään alla olevassa taulukossa. (art 86(4) ja liite X)

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 -
10 119 993	10 155 679	10 191 365	10 227 051	10 262 736	10 298 422	10 298 422

Maataloustukirahasto

Suorien tukien määrärahat (liite IV)

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 -
505 999 667	507 783 955	509 568 242	511 352 530	513 136 817	514 921 104	514 921 104

Suorien tukien määräraha vuonna 2021 on 3,6 % alhaisempi kuin vuonna 2020, jolloin se on 524 631 000 euroa.

Suorien tukien tukijärjestelmä

Tukijärjestelmä	Jäsenmaalle pakollinen/ vapaaehtoinen	Rahamäärä	Muuta
Perustulotuki	Pakollinen	Tarveharkinnan perusteella	
Uudelleenjakotuki	Pakollinen	Tarveharkinnan perusteella	
Nuorten viljelijöiden tulotuki	Vapaaehtoinen	Tarveharkinnan perusteella I ja/tai II pilarissa erityistavoitteen g täyttämiseen min. 2 %	Rahat voi käyttää kumman tahansa pilarin tukitoimissa
Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmät (nk. ekojärjestelmät)	Pakollinen	Tarveharkinnan perusteella	
Tuotantosidonnainen tulotuki	Vapaaehtoinen	Tarveharkinnan perusteella, FI max. 19,6 % (99,17 milj. euroa v. 2021)	
Pienviljelijöille maksettava kertakorvaus	Vapaaehtoinen	Tarveharkinnan perusteella	Suomi ei ottane käyttöön

Suomen suorien tukien enimmäismäärä liitteessä IV (ja sama liitteessä VII, jossa luvut ilman puuvillaa) kasvaa asteittain kauden 2021-2027 aikana 8,9 milj. euroa (1,7 %), ollen 505 999 667 euroa vuonna 2021 ja 514 921 104 euroa vuonna 2027. Lisäys perustuu siihen, että Suomi saa jäsenmaiden välisessä suorien tukien tasauksessa vähän lisää, koska jäämme lähtötilanteessa hiukan alle 90 %:n tasoon EU-keskiarvosta euroa/ha.

Kullekin tuelle on määriteltävä maksimitukitaso ja sen sallittu ylitysprosentti (Art.89). Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmässä (ns. ekojärjestelmä) tuen voi vaihtoehtoisesti myöntää kustannusperusteisesti.

Koplattuihin voi käyttää enintään 10 % suorien tukien enimmäismäärästä, paitsi jos on aiemmin käyttänyt yli 13 %, niin voi käyttää saman prosenttimäärän kuin 2018. 10 % katon voi ylittää 2 %:lla jos sen rahan käyttää

valkuaiskasvien tukeen. Suomi voi siis käyttää 19,6 %, joka vuonna 2021 olisi 99,17 milj. euroa (102 milj. euroa vuonna 2018). Jos siirtäisimme rahaa II-pilarista I-pilariin, niin prosenttiosuus laskettaisiin tuosta kasvaneesta summasta.

Jäsenvaltio voi siirtää 3 % suorien tukien määrärahoista art. 59 mukaisiin muiden alojen tukitoimintatyyppihin (markkinatoimia) (Art. 82(6)).

Artiklassa 15 säädetään tukien alentamisesta kun viljelijän saama suorien tukien määrä ylittää tietyt rajat.

Tukien alentaminen (art. 15)	
Tukisumma €	Leikkaus
60 000–75 000	25 %
75 000–90 000	50 %
90 000–100 000	75 %
yli 100 000	100 %

Alentamisesta saadut varat on ensisijaisesti käytettävä uudelleenjakotuen rahoittamiseen ja tämän jälkeen muiden tuotannosta irrotettujen suorien tukien rahoittamiseen. Koko tulon tai osan siitä voi myös siirtää II-pilarin ympäristötoimiin.

Uudelleenjakotuen tukitaso ei saa olla suurempi kuin suorien tukien määrä keskimäärin. Koska tuki on pakollinen, siihen on osoitettava tarveharkinnan mukainen rahamäärä vaikka tukien alentamisen tuotos siirrettäisiinkin muualle.

Maaseuturahasto

Maaseuturahaston rahoituskehys (liite IX)

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021-2027
292 021 227	292 021 227	292 021 227	292 021 227	292 021 227	292 021 227	292 021 227	2 044 148 589

Maaseuturahaston kehys rahoituskautella 2021-2027 on 336 259 749 euroa (14 %) pienempi kuin kaudella 2014-2020.

Vähintään 5 % maaseuturahaston kokonaisrahoitusosuudesta on varattava Leaderiin. (art 86(1))

Vähintään 30 % maaseuturahaston kokonaisrahoituksesta on varattava erityistavoitteiden d, e ja f mukaisiin toimenpiteisiin. (art 86(2))

Teknisen avun osuus on enintään 4 %. (art 86(3))

Maaseuturahaston toimenpidetyypit (art 64):

- ympäristö-, ilmasto- ja muut hoitositoumukset;
- luonnonhaitat ja muut aluekohtaiset haitat;
- tietyistä pakollisista vaatimuksista johtuvat aluekohtaiset rajoitteet;
- investoinnit;
- nuorten viljelijöiden tilanpidon aloittaminen ja maaseudun yritystoiminnan käynnistäminen;
- riskinhallintavälineet;
- yhteistyö;
- tietämyksen vaihto ja tiedottaminen.